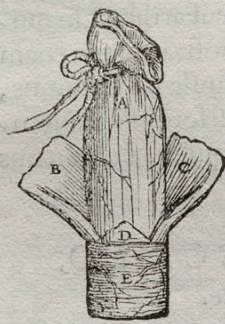

enim fuit egerendis ex corpore recrementis motus præesse uoluntarios. si casu enim naturaliduntaxat motui excrementorum propulsio committeretur, continuo recrementa emanarēt: atq; id præterquam quod fecidissimum censeretur, ad plurimas actiones, quas tota uita obimus, insignes noxas inferret. Quo minus igitur uesicæ circulares fibræ, urinam quoties ipsa aut copia, aut mala quapiam qualitate hominē grauat, etiam citra hominis impetum propelleret, Natura meatui uesicæ hunc musculum præfecit, quo laxato urina transuersarum uesicæ fibrarum ui pressa excernitur, interdum etiam huic functioni auxiliantibus^a abdominis musculis, & septo transuerso spiritus compressu ad inferiora depulso. Quum uero urina effluxit, denuo musculus constringitur, quicquid ex urina reliquum meatui adhuc inhaeret protrudens. Relinquantur autem tres quatuor uel guttulæ, quæ emissâ iam urina promanare solent. Atq; hic alter præsentis musculi usus censendus est. Quod uero ad excretionis promptitudinē uelocitatemq; quicquid (ut Galenus asserit) auxiliatur, quodq; præcipuus ipsius sit usus, nequo satis assequi. Quo enim magis remittitur, suamq; comprimēdi uim laxat, eo liberiorē reddit meatum, qui apertus & amplius maiorem urinæ a circularibus uesicæ fibris pressâ copiam transmittit, quam si laxatus musculus nonnihil suas fibras ad expulsiōē dum urina profluit quoq; intenderet, ac nescio qua ratione per uniuersum egerendi tempus ageret, ita angustiorē meatum reddens, felicioremq; urinæ excretionem uiuians. Nec profectio aliud (& si Galenus secus arbitretur) est, quo meatus ne præter arbitrium urina emanaret, arctaretur, ab hoc, quem modò narramus, musculo. Quandoquidem à Galeno in medium adductam meatus angustiam & longitudinē uarijs circumactibus iunctam, refellit muliercularū urinæ^a meatus: qui etsi perinde ac uiuorum ad insertionem usq; quam in uteri ceruicem molitur, arctus sit, brevis tamen est, & rectâ deorsum breui intervallo uteri collo exporrigitur. Cæterum ceruicis uesicæ musculi administrationem in secundum post hoc Caput reiciam, ibidem illum unâ cum sedis musculis aggressurus.

DE RECTI INTESTINI MUSCULIS.

Caput LI.

- RECTI intestini portio cū suis musculis à corpore resecta, quâ reliqua eximimus intestina, in corpore adhuc relinquere solemus.
- A Rectum intestinum, quod in libri quinti tabulis euadet conspicuum, præsertim autem octaua figura & uigesima secunda.
- B, C Duo musculi, intestinum post egestionem sursum trahentes.
- D Musculosa substantia penis radici adnata, in mulieribus porro ad infimam pudendi partem commissa.
- Insuper D sedes notatur, à qua in penem musculi duo pronascuntur.
- E Circularis musculus, ne præter arbitrium excrementa deiciantur præcauens.

Musculi sedem astollentes.

AVDATA nunquā satis Natura^a recti intestini extremo musculos largitur, qui in fecium excretionē protrusum recti intestini finem, alacriter sursum reuellunt: dein alium dat musculū, qui intempestiuam inuoluntariamq; excrementorum egestionem prohibet.^b Musculi itaq; sedem sursum attrahentes, lati & tenues, neq; admodum carnosī aut rubentes sunt, uix ab aliquibus ossibus originem ducentes. A ligamētis enim ex pubis ossibus, & coxendicis osse, & sacro exortis, quæ huius regionis musculis obducuntur, ipsaq; demum peritonæi infima sede utrinque singuli enascuntur musculi, qui deorsum protensi, rectum intestinum amplexantur, extimæ ipsius tunice inserti. Præsentis musculi quum lati admodum sint, & suis finibus totam intestini latitudinem ambiant, ipsorum^a portio radici quoq; penis, mulieribus uero uteri collo adnascitur. Quod nonnulli perpendentes, tres sedem sursum agentes musculos recensuerunt. Vt cūq; uero sit, omnes horum musculorum partes pari præficiuntur muneri, quo sedē ilico ab excretionē sursum alliciunt, qui deorsum pellebatur ui abdominis musculorum, & septi transuersi, auxiliantibus etiam subinde omnibus thoracem arctantibus spiritumq; continentibus musculis. Cæterum illis qui anum sursum ducunt musculis nullus ē regione opponitur contrariæ functionis opifex, quemadmodū in omnibus fere alijs partibus musculi equidem opponi consueuerunt. Neque oscitanter hic Natura priuatim ab aliorum musculorum constructione aberrauit. sciebat enim interdū à musculis octo abdominis unâ cum septo transuerso,

uerso, sedem adeo propellendam, ut ne à relatis quidem musculis promptē queat reuelli. Ab horum finē^a alius præterea musculus extremum recti intestini ad cutem usq; amplectitur, qui prædictis similiter non admodum carneus, sed mucore quodam oblitus existit, fibras tamen orbiculares transuersas uel adipiscitur. Elatiori parte qua dictis musculis connascitur crassior, quàm inferiori est: quâ autem cuti (ut labrorum^a musculi) permiscetur, peculiare cum ipsa corpus efformat. Cohæret autem fibrosis nexibus^a meatui uesicæ in uiris, in mulieribus uero ceruicis uteri principio. Quamquam etiam^a duorum musculorum, quibus in uiris principiū porrigit interuentu, peni committatur. Cæterum posteriori sua regione, quatuor ad ossis sacri finem locatis ossiculis (quæ Galeno incognita ostendimus) adnascitur. Ex lateribus connectitur teretibus^a ligamentis à sacro osse in coxendicis os pronatis. Præfens musculus non adeo, atq; medentiu uulgus arbitrat, brevis est, sed longus, & secundum magnum recti intestini longitudinis intervalum exporrectus uisitur. Quod nō perfundiorē ab illis uenit perpendendum, qui sedis fistulas & excrescentias, quas *Γαγκύματα* & *νοσθολύματα* Græci appellāt, subinde præcindere uerētur, huius musculi muneris abolendi metu. Licet enim musculi portio aut ferro diuidatur, aut quauis alia occasione diuisa laceretur, tamen quum latior secundum intestini longitudinem sit, eius munus nō ita promptē in eiusmodi administrationibus aboletur. Musculus iste circularim intestinum ambiens, illius orificium stringit, ne præter uoluntatem intestina naturali suo motu recrementa continuo egerant, sed ut tēpestiue dum aut mole, aut uitiata quapiam qualitate hominē excrementa molestāt, musculus hic laxatus instar fidianitoris ea transmittat. Quemadmodum itaq; huius musculi cum uesicæ meatum^a amplexante eadem est effigies, ita etiam utrorumque par uisus, quo nimirum constringunt: ob quod etiam ambos nonnulli *σφιγκτήρας*, quasi dicas constrictores, appellarunt.

COLLI VESICÆ ET ANI MUSCULORUM administratio. Caput LII.

COLLI uesicæ & ani musculorum administratio ab ipsa uesica inchoabitur. hanc enim à peritonæo^a quâ internæ pubis ossis regioni obtēditur, cultello aut nouacula liberare adeo conuenit, ut ipsa non amplius aliqua sua sede peritonæo sit continua. Deinde penem à pubis ossibus dirimere oportet: quod ubi inuicem hæc committuntur, mediocri negotio perficies, quum nerueis duntaxat & fibrosis nexibus penis ibidem hæreat. At ubi inuicem ossa remouentur, penisq; corpora^a initium ducunt, acutiori cultello horum corporum initia proximè ab exortu sunt abradenda, ut penis ab ossibus liber pendeat. Mox cultro aliquo pubis ossa inuicem dirimes, sectione per ipsorū cartilaginem ducta, quam sanè leuiori opera quàm plerique autumant perfeceris, si modò ossium medium ad admillum tetigeris. Hæc sectio quoniam prius femora erant distensa, ilico ut inuicem ossa absecedant, occasio erit. Quo uero remotiūs ossa disiungas, uehementius quoque femora abducenda sunt, quod feceris longè commodissimè, si uno cadaueris crure à mensa pendente, & reliquo adhuc illi incumbēte, in mensâ latus acutum uel os sacrum collocaueris, & deinde utrinque femoribus & ilium ossibus reflexis, ossa pubis quantum lubet diduxeris. Nunc uesica uniuersa cum pene in conspectu adeo iacet, ut etiam^a musculum uesicæ collo obductū promptē animaduersurus sis. Vt autem sedis^a musculos pariter intuearis, cultello sensim uesica simul cum ipsius ceruice à recto intestino transuersis sectionibus separanda est. In quo opere sanguinem, si is ex uenis & arterijs profluxerit, spōgia sedulo elues. Vix enim (nisi fortassis admodum operose omnia uasa uinculis ita interciperere possis) fiet, quin inter dissecandum uas aliquod, aut casu punctum ictum, aut transuersim necessariò incisum, sanguinem profundat. Ablata igitur uesica, et connexu recti intestini musculorum ad penis radicem et ad musculum uesicæ perpenso, eius intestini musculos aggredieris, qui sanè citra operosam sectionem sunt summè conspicui, si modo diligenter ab ipsis sanguinem, qui hic solet esse molestissimus, absterferis. Operæ precium nunc foret, ualidiūs adhuc pubis ossibus diremptis, cultro aliquo acutiori ligamentum sacrum os ilium ossi connectens in sinistro latere diuidere, ut utrumque crus cum osse quod sacro committitur seorsum tractari possit, dextroq; cruri sacrum adhuc hæreat, aut sinistro, prout nimirum musculos qui adhuc reliqui sunt, in dextro aut sinistro crure aggredi uisum erit. Ad hæc effigiem crus illud conspicitur, quod decimam sextam musculorum tabulam constituit.